

بهترین راه برای آشنایی با زبان قرآن رجوع به قرآن است

یک عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس با بیان اینکه در سوره های مبارکه «شورا» و «نحل» در مورد چستی زبان قرآن کریم اشاره شده است، گفت: بهتری راه برای یادگیری و آشنایی با زبان قرآن کریم خود قرآن است.

یک عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس با بیان اینکه در سوره های مبارکه «شورا» و «نحل» در مورد چستی زبان قرآن کریم اشاره شده است، گفت: بهتری راه برای یادگیری و آشنایی با زبان قرآن کریم خود قرآن است. به گزارش خبرگزاری مهر، چهارمین جلسه از سلسله نشستهای «چستی زبان قرآن»، عصر یکشنبه 22 تیرماه با حضور دکتر محمدعلی لسانی فشارکی، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد.

لسانی فشارکی در ابتدای این نشست با طرح این سؤال که زبان قرآن چگونه زبانی است، گفت: این سؤال یک سؤال چالشی بسیار مهم است که سال های سال مورد بحث متفکران مسلمان و غیر مسلمان بوده است و حتی اهمیت این بحث به حدی است که یکی از دروس دوره دکترای رشته علوم قرآن و حدیث به عنوان زبان قرآن در نظر گرفته شده است.

وی افزود: قرآن لازم می داند که اهل آن و همه مردم جهان این اطلاع را داشته باشند که زبان قرآن چگونه زبانی است و بر همین اساس این مسئله به طور مفصل در قرآن آمده بیان شده است و از همین تفصیل متوجه می شویم که اهل قرآن باید به این بحث آشنا باشند.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس در ادامه با اشاره به آیه شریفه «بلسان عربی مبین»، تصریح کرد: این تعبیر به تنهایی پاسخ همه سؤالات است، این تعبیر یک بار دیگر در قرآن مجید و در آیه 103 سوره مبارکه نحل تکرار شده است که در این آیه «هذا» اشاره به قرآن کریم دارد. خداوند در سوره مبارکه شعرا می فرماید این قرآن به زبان عربی مبین نازل شده است و در سوره مبارکه نحل نیز می گوید «این قرآن» که منظور همان زبان قرآن کریم است.

وی تصریح کرد: زبان قرآن کریم زبان عربی مبین است، عده ای بر این باورند که این امر یعنی اینکه زبان قرآن همان زبانی است که مردم عرب زبان به آن تکلم می کنند و حتی برخی از اندیشمندان در جهان اسلام نیز معتقد هستند که قرآن به زبان مردم عرب زبان است و دلیل اینکه این مسئله را بیان می کنند نیز این است که اصولاً به دنبال طرح مسئله و یافتن پاسخی برای این موضوع نبوده اند و گفته اند که چون خدا در قرآن فرموده است که زبان قرآن عربی است یعنی اینکه زبان قرآن همان زبان مردم عرب زبان است.

این محقق و نویسنده کشورمان یادآور شد: هیچ زبانی نمی تواند زبانی خاص و ویژه باشد و اگر زبانی دارای اهمیت است، همه زبان ها دارای اهمیت هستند و اگر هم اهمیت ندارند همه فاقد اهمیت هستند. اگر قرار است که زبان، آیت خداوند باشد همه زبان ها آیت خداوند هستند، نکته جالب این است که از قدیم وقتی مردم می گفتند زبان عربی در برابر آن از زبان عجمی به معنای گنگ و نارسا یاد می کردند و این را در بین قوم ها جا انداخته بودند که چون خداوند در قرآن فرموده است زبان قرآن زبان عربی مبین است پس زبان آنها زبانی شیوا، بلیغ و رسا است.

وی با بیان اینکه چه بسا عرب زبان هایی هستند که از بس ناشیوا حرف می زنند، از عجمی به معنایی که خودشان از آن در نظر دارند، عجمی تر هستند، گفت: البته عجم زبانهایی نیز هستند که از بس بلیغ، رسا و شیوا داد سخن سر می دهند که از عرب زبانه عرب تر هستند.

لسانی فشارکی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اینکه قرآن خود این مسئله را باز کرده است، تصریح کرد: عربی اگر به معنای عام آن باشد، پس نقش کلمه مبین در این وسط چیست؟ خداوند می فرماید این زبان عربی که وجود دارد عربی مبین است، مبین هر معنایی که داشته باشد به معنای ویژه و خاص است.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت مدرس با بیان اینکه مطابق بیان قرآن کریم، زبان عربی بر دو نوع است، گفت: نوع اول زبان عربی مبین و نوع دوم زبان قرآن غیر مبین است که قرآن تأکید دارد زبانش لسان عربی مبین است. قرآن لسان عربی مبین است چه خصوصیتی دارد؟ وقتی جواب به دست بیاید متوجه خواهید شد که زبان عربی مبین ویژگیهایی دارد که زبان عرب معمولی و عام ندارد، این زبان مبین اصولاً می تواند عربی نباشد و می توانیم لسان فارسی مبین و یا انگلیسی مبین نیز داشته باشیم و زبان حافظ، سعدی، فردوسی و مولانا زبان فارسی مبین است.

لسانی در ادامه با طرح این سؤال که نسبت زبان قرآن با لسان مبین زبان های دیگر چیست؟ تأکید کرد: نسبت این امر را خود قرآن می گوید، زبان قرآن به گونه ای است که وقتی بیان می شود بدون اینکه اختصاص به عرب زبان ها داشته باشد مرز زبان عربی را می گشاید و به هر جایی که انسان هر نوع تکلمی داشته باشد وارد می شود. کلام الله یعنی مجموعه ای از سخنان خداوند با انسان، یعنی وقتی خداوند سخن می گوید به همه انسان ها سخن می گوید و تنها یک زبان و یک قوم خاص را مد نظر ندارد. لسان عربی مبین تعبیر دیگری از کلام الله است البته به شرطی که برای یادگیری آن به موارد نادرست مراجعه نکنید و مستقیماً از خود قرآن یاد بگیرید.

لسانی یادآور شد: ما اگر بخواهیم زبان قرآن را یاد بگیریم و نه زبان عربی را باید در پرتو سوره به سوره این کار را فرابگیریم، یعنی هر چه بیشتر سوره ها را بخوانیم بیشتر با زبان قرآن آشنا خواهیم شد. البته یکی از راه های میانبر برای این کار مراجعه به کتاب «روش تحقیق موضوعی قرآن کریم» است.